

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht - Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, 4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

DE LIEFDE VAN CHRISTUS.

Matth. 5 : 43-48

„Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben en uw vijanden haten”. Een woord dat voor hen ten volle bestaansrecht had en wel met een godsdienstige overtuiging. Zodat dit woord dan ook voor hen de nodige rechtgronden had. En zo worden tot op de dag van heden heel veel godsdienstige spreuken gehandhaafd, door niet te leven of te leren leven uit de liefde van Christus. Waarom we dus onze leerstellingen met een ootmoedig buigen voor het Woord des Heeren hebben te toetsen aan Zijn Woord. Want, wat niet is naar het Woord, zal geen dageraad hebben, daar het de mens voert naar de buitenste duisternis. En al kwam deze spreuk niet op uit de wortel der ongerechtigheid, daar zij was de sprake van eigengerechtigheid, zo stond zij toch in dienst van de ongerechtigheid. Daar de liefde van Christus er in gekruist werd. Want Zijn woord klinkt geheel anders, als Hij zegt: „Maar Ik zeg u, hebt uw vijanden lief, zegent hen die u vervloeken, doet wel degenen, die u haten en bidt voor degenen, die u geweld doen en die u vervolgen”. En de genade om dat te beleven is door de Heere Jezus verworven. Waarvan door Hem het allerduidelijkst bewijs is gegeven aan het vloekhout des kruises, in de bede: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”. En dat raakte het hart van de moordenaar, die de Heere Jezus lief mocht krijgen. Zodat de andere moordenaar door hem bestraft werd en wel met de vraag: „Vreest gij ook God niet, daar gij in hetzelfde oordeel zijt?” En dat deed hij met de hartelijke schuldbekentenis: „Want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben, maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan”. En in dat ootmoedig buigen voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid, bad deze moordenaar: „En hij zeide tot Jezus: „Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw koninkrijk zult gekomen zijn”. Want zijn hart was in het geloof, dat door de liefde werkt, innig aan de Heere verbonden, om Hem eeuwig te mogen verheerlijken. Waarop hem door de Heere Jezus geantwoord werd: „En Jezus zeide tot hem: Voorwaar zeg Ik u: Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn”.

Als de Heere Jezus dan gebiedend zegt: „hebt uwe vijanden lief, zegent hen die u vervloeken”, dan is dat door de mens niet op te brengen. Maar die liefde is in Hem waartoe de Vader Hem inspraak heeft gegeven, om dat door Hem te boodschappen. Want wij kunnen dit niet vanuit de staat van onze vijandschap in Adam opbrengen met wat godsdienst. Het is bij ons, uit ons verdorven bestaan, een kruisigen van Christus, al wordt dat in de kracht van de algemene genade, door de natuurlijke liefde, wat bedekt gehouden. Of is het ons uit genade al duidelijk geworden, dat wij de liefde van Christus niet alleen nodig hebben, om te komen tot de staat der genade, doch die ook van dag tot dag nodig hebben in de stand van het geestelijk leven? Want het wordt dan in de beleving een innerlijke afhankelijkheid van ons hart, van de dierbare werkingen van de Heilige Geest, met gebondenheid aan Zijn Woord en Troon. En vanuit die liefde is het alleen mogelijk onze vijanden lief te hebben, met woord en daad, tot behoud van hun

onsterfelijke zielen. Opdat hun harten getroffen mochten worden door de verheerlijking van Gods ontfermende liefde. En van daaruit sprak de door God bekeerde moordenaar tot de man, die in zijn vijandschap bleef staan. Hoewel hij liefderijk vermaand werd. De zegen van het Evangelie werd hem niet onthouden, maar in liefde toegebeden, om die aan te nemen tot behoud van zijn onsterfelijke ziel.

En dat is ook de enige bron waaruit het geleerd kan worden te bidden voor degenen, die u geweld doen en vervolgen. Want dan staan wij niet tegenover die mensen, doch naast hen, daar wij niet beter zijn dan zij, doch net zo slecht. Want het onderscheid dat er is, is van de Heere, wat het hart wel leert roemen in de Heere, doch niet in de mens. Wetende dat we ons van dag tot dag hebben te verfoeien, vanwege onze verdorvenheid, die opwelt uit de onzalige fontein van ons hart. „Opdat gij moogt kinderen zijn van Uw Vader, Die in de hemelen is”. Want het nieuwe leven der genade mag delen in de trekkende liefde des Vaders, daar Hij tot dat einde de Zoon Zijner liefde beliefde te openbaren in het hart. Wat het hemellevende dierbaar deed worden, als gasten en vreemdelingen hier op aarde, om eenmaal eeuwig bij Hem te mogen zijn.

„Want Hij doet Zijn zoon opgaan over bozen en goeden en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen”. Waarvoor het oog door de Heere Jezus geopend wordt, om het ter harte te nemen. Want al die tijdelijke zegeningen ontvangen ook zij door de offerande van Jezus Christus, opdat wij hen met des te meer kracht zouden wijzen op die blijken en bewijzen van Gods goedertierenheid, opdat zij er door zouden getroffen mogen worden tot bekering. Zodat zij daarin, in verband met het licht der zoon, gewezen zouden worden op het licht van de Zon der gerechtigheid, Die redt van de dood. En ook op de regen des Geestes, daar het harde en onvruchtbare hart, er een vruchtbaar geestelijk leven door kan bekomen.

Onze ziel is toch bij de schepping van de ziel, geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, als de hunne. Maar door de vereniging van de ziel met het lichaam, zijn alle mensen door de toerekening van Adams ongerechtigheid, gans verdorven. Waarin de Heere ons naast elkander plaatst als kinderen van dezelfde God en Vader, die Hem moedwillig kwamen te verlaten. En daar het Evangelie alle creaturen gepredikt moet worden, staan wij met de grootste verplichting tegenover hen. En allen die het Evangelie van Christus hebben liefgekreken, beseffen iets van die grote verantwoordelijkheid. En bidden de Heere daarin werkzaam te mogen zijn in afhankelijkheid van de dierbare werkingen van de Heilige Geest.

„Want indien gij liefhebt die u liefhebben, wat loon hebt gij? Doen ook de tollenaars niet also?” En als de Heere Jezus ons daarin gelijk stelt met de tollenaars, die het beginsel der genade missen in hun harten en dat dus doen uit berekening, dan zijn wij in het verzuim dat gepleegd wordt tegenover onze vijanden net eender als dat zij zijn, zegt de Heere Jezus. Want dat alles is geheel in strijd met de natuur van het genadeleven, waarmee de Heere leeft in het hart der oprechten. Waarin wij ons hebben te beproeven. Want niet één kind des Heeren is van die wettische geest der eigenrechtigheid ten volle gezuiverd. Wij hebben het zelfs nodig, daarin

Van de Administratie.

Ook in de vakantietijd werden wij van tijd tot tijd verrast door de liefde voor ons blad. Van M. W. B. te V. ontvingen wij een gift van f 250.— terwijl uit R. ons werd toegezonden voor de a.s. Ontmoetingsdag f 25.—, met de toewensing van een gezegende dag. Voorts werd aan overbetalingen ontvangen f 115.— zodat wij totaal extra ontvingen f 390.—. Hartelijk dank daarvoor. Een achttal nieuwe abonnees konden wij noteren, aan hen die daaraan medewerkten eveneens onze dank. Belangstellend zien wij uit naar de a.s. Ontmoetingsdag, zaterdag 25 augustus, die in Kampen zal worden gehouden, welke dagen steeds in veler belangstelling staan. Ook voor de Administratie van grote betekenis. Wij sluiten ons gaarne aan bij de woorden van Ds. Blom, de Heere bringe ons in Zijn gunst te samen. Adm. Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn. Giro 704350.

v.d.L.

N.B.

Het verheugt me te kunnen mededelen, dat de collecte op de ontmoetingsdag, met inbegrip van het zogenaamde koffiegeld, bedraagt f 10.828.31. Hartelijk dank voor alles.

v.d.L.

gekruist en gedood te worden, tot wasdom van het genadeleven. Om milddadig en lokkend te staan tegenover degenen die dat nog missen, opdat anderen ook voor Christus gewonnen mochten worden. En om vrij te mogen zijn van het bloed dergenen, die in hun afkerigheid voortleven. Wat ons doet denken aan de Heere Jezus, daar Hij de stad wenende kwam te vermanen, daar zij zorgeloos voortleefde in de onbekeerlijkheid van 't ongelooft. „Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk Uw Vader Die in de hemelen is volmaakt is”. En tot verduidelijking zegt Lukas in dat verband: „Weest dan barmhartig, gelijk ook uw Vader barmhartig is”.

Het gaat hier dus om het beginsel van het leven, uit de barmhartigheid Gods in Christus. Want dezulken weten er iets van, dat Gods ingewanden rommelen van barmhartigheid. En dat is Zijn volheerlijke heilsopenbaring in Christus. En voor het smaken van die barmhartigheid heeft de mens niet iets aan te bieden. Want de Vader komt in Christus met de volheerlijke openbaring van Zijn barmhartigheid tot gans verdorven mensen. En dat doet Hij om Zijns naams wil. En daar de Heere in de aanbidding van Zijn genade niet één mens uitsluit, wil Hij ook niet dat wij zoeken naar enige waardigheid in de mens. Want door dat wel te doen, is dat tot behoud van de wortel der eigengerechtigheid. En dat is wel de grootste vijand van vrije genade. Maar door te leren leven onder de bearbeiding van de Heilige Geest, uit de barmhartigheid van de Vader, wordt het hart er door vernederd en vertederd. „Maar daarom”, zegt Paulus, „is me barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste der zondaren is, al Zijn lankmoedigheid zoude betonen tot een voorbeeld dergenen die in Hem geloven zullen ten eeuwige leven”. En zo was de apostel barmhartig gelijk de Vader barmhartig is. Wat door de Heere Jezus bedoeld is als Hij zegt: „Weest dan gijlieden volmaakt gelijk uw Vader die in de hemelen is”. En in die kinderlijke beleving des geloofs, schittert de barmhartigheid van de Vader, tot verheerlijking van Zijn grote naam.

Soest.

R. Kok.

Van de redactie.

1. **Ontmoetingsdag.** Met het oog op het tijdig gereedkomen van ons blad was het moeilijk om in dit nummer een verslag op te nemen van de ontmoetingsdag op zaterdag j.l. Het volgende nummer zal daaraan grotendeels gewijd zijn. Nu kunnen we al zeggen, dat het een goede dag was.

2. **School voor Dundas en Hamilton.** We mogen twee giften van f 50.— verantwoorden en wel van M. M. R. en van J. v. Z.-R. Waarvoor onze hartelijke dank.

3. **Gideon.** We bedoelen het boek van Ds. v.d. Ent. Gelukkig blijft er belangstelling voor dit boek. We hopen nog vele bestellers te mogen noteren. We namen een paar exemplaren met een bepaalde bestemming mee naar Canada. Daar hoorden we echter van een paar mensen, die we spraken, dat ze het bestelde boek niet hadden ontvangen. Dat was teleurstellend voor hen. Daarom heb ik mijn exemplaren bij mijn schoonzoon Murray Sommer in Ancaster achtergelaten. Hij zou er voor zorgen, dat de boeken hun bestemming bereikten. De ene besteller betaalde al een bedrag in dollars. Wat ervan over is komt Bewaar het Pand ten goede. De uitgever zal er wel voor zorgen, dat ik een paar andere exemplaren krijg.

B.

DE DORDTSE LEERREGELS.

Les 23.

HOOFDSTUK I, artikel 14.

We lezen hier:

„Voorts, gelijk deze leer van de Goddelijke verkiezing, naar Gods wijze raad, door de profeten, Christus Zelf en de apostelen zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament gepredikt is en daarna in de H. Schriften voorgesteld en nagelaten, also moet zij ook ten huidige dage, te zijner tijd en plaats, in de kerke Gods (dewelke zij bijzonderlijk is toegeëigend) voorgesteld worden, met de geest des onderscheids en met Godvruchtige eerbiedigheid, heiliglijk zonder nieuwsgierige onderzoeking van de wegen des Allerhoogsten, ter ere van Gods heilige Naam en tot een levende troost van Zijn volk. (Handel. 20 : 27; Rom. 12 : 3 en hoofdstuk 11 : 33, 34; Hebr. 6 : 17, 18).

Het verzekerd zijn van zijn verkiezing is wel een van de rijkste weldaden, welke een kind des Heeren mag beleven langs de weg des geloofs. Velen echter van hen, die de Heere vrezen, missen deze weldaad en zien uit naar die zekerheid. Vaak is men verkeerd werkzaam ermee, zoals we al eens hebben opgemerkt.

Daarom moet zij „in de kerk Gods (dewelke zij bijzonderlijk is toegeëigend) voorgesteld worden met de geest des onderscheids en met Godvruchtige eerbiedigheid”, zo zeggen onze vaders in artikel 14.

Dat hebben ook de profeten, Christus en de apostelen gedaan in hun prediking en dat dient ook nu in de prediking te geschieden. Door heel het Oude en Nieuwe Testament loopt de lijn der verkiezing en hoe de vromen kwamen tot de troost der verkiezing. De apostelen en profeten hebben duidelijk gesproken over de vrijmachtige verkiezing Gods als een „verordeneerd zijn ten eeuwige leven”. Hand. 13 : 48. En het heeft de Heere behaagd die prediking te boek te stellen door de bijzondere inspiratie van de Heilige Geest. Zo is deze verborgen Raad des Heeren aangaande de verkiezing *geopenbaard*.

Wel heeft de Heere voor ons verborgen, wie Hij heeft uitverkoren. Hun namen staan niet in de Bijbel vermeld. Zou de Heere dit gedaan hebben, dan zou heel de middellijke weg, die wij hebben te bewandelen, overbodig zijn, ja, die zou bij Gods kinderen de lijdelijkheid in sterke mate kweken!

Daarom zegt Mozes in Deut. 29 : 29: „De verborgen dingen zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid, om te doen al de woorden dezer wet.”

Zo laat de Heere dan ook hen, die naar de zekerheid van hun verkiezing staan, niet eerst in het Boek des levens hun namen lezen, al zouden zij dat wel eens willen. Neen, de troost en zekerheid wordt alleen gekend in de weg des geloofs, bij verdere wasdom. Welnu, omdat in de Bijbel duidelijk beschreven staat, dat er een verkiezing tot zaligheid

is, moet deze waarheid ook gepredikt worden, wat artikel 14 zegt.

Want aan de Kerk zijn de woorden Gods toebetrouwd. Zij heeft de volle Raad Gods tot onze verlossing, in Christus geopenbaard, te verkondigen. Niets mag verzwegen worden. Niet de mens mag uitzoeken, wat hem al of niet aanstaat om te prediken of men minder geschikt daarvoor zou vinden.

De leer der verkiezing is toch „het hart” der Kerk, aldus Calvijn. Deze leer behoort immers tot de fundamentele stukken uit Gods Woord. Terecht is opgemerkt, dat het verzwijgen van de verkiezingsleer gepaard gaat „met bedektelijk invoeren van valse leer.”

Maar om nog een voornaam reden moet de verkiezing gepredikt worden en wel hierom, dat de prediking een onmisbare voedingsbodem dient te zijn voor het geestelijk leven van Gods kinderen. Juist in verband met de vraag, hoe men tot de troost en zekerheid van zijn verkiezing komt, langs welke weg die troost wordt gekend, waarop we al hebben gewezen. Daarom komt het aan op het rechte voedsel. Want wanneer verkeerd voedsel wordt toegediend, zal de groei van het geestelijk leven ten zeerste belemmerd worden.

Daarom dient de prediking over de verkiezing zuiver te geschieden, maar ook met de nodige voorzichtigheid en „met de geest des onderscheids”, zoals artikel XIV aangeeft. „Naar tijd en wijze”. We lezen in de zinsnede van het artikel: „Alzo moet zijn ook ten huidige dage, te zijner tijd en plaats, in de kerke Gods voorgesteld worden.”

De leer der verkiezing heeft Gods Woord als een *troostbron* geopenbaard en niet als „nieuwsgierige onderzoeking van de wegen des Allerhoogsten.” Dit leidt tot misbruik dezer leer, tot lijdelijkheid en onverschilligheid.

Ja, „met de geest des onderscheids”. Dit geldt ook tere, heilbegerige zielen. Die moeten ten deze niet verschrikt worden en wankelmoe-dig.

We bedoelen hiermee niet, dat de verkiezing moet verzwegen worden, maar dat gepredikt worde de *weg* des geloofs, waardoor Gods Geest brengt tot de zekerheid van de verkiezing.

En hoe *ligt* die weg?

Wel, dat in het licht gesteld worde de noodzakelijkheid om gebouwd te worden op de *enige grond* der zaligheid, die alleen in Christus en in Zijn borgwerk ligt, in de enige offerande des kruises!

Daarom zal „met de geest des onderscheids” ook de prediking van kenmerken der genade dienen te geschieden.

Zeer zeker zullen deze in de prediking niet mogen ontbreken, want Gods Woord geeft die duidelijk aan als eigenschappen van het ware geloof.

Spreekt de Heere Jezus Zelf niet over de „armen van geest”, over hen, die treuren, hongeren en dorsten; over de „vreedzamen”. Maar hoe noodzakelijk deze kenmerken ook zijn, nooit mogen de heilbegerigen opgebouwd worden vanuit de kenmerken (kenmerken-prediking alleen of zonder meer), want zij zijn niet de *grond* der zaligheid. Zij geven ook geen voortdurende vastigheid. De ene dag mogen zij het eens geloven, dat de Heere Zijn genadewerk in hen begonnen is en een volgende dag worden zij weer door twijfelingen geschud, ja, soms nog in korter tijd.

Wanneer echter het geloof mag komen tot dieper wasdom, tot de kennis van Christus en van Zijn al-bedekkende gerechtigheid, zo mag het daarin des te rijker en heerlijker vinden de vaste grond des behouds!

Dat is: met de bevinding doorstoten naar Christus als de enige grond der verkiezing. Dit bewerkte de Heilige Geest door alle aanvechtingen heen.

Zo mag en moet de leer der verkiezing gepredikt worden volgens artikel XIV „tot een levende troost van Zijn volk.”

Maar ook „ter ere van Gods heilige naam”, zo lezen wij.

God verheerlijkt in al Zijn volzalige deugden! Dat volk wenst niets liever, dan dat God op 't hoogst wordt verheerlijkt en de zondaar op het diepst vernederd.

„Met vreze en eerbied” geschiede de prediking der verkiezing.

Men moet niet laten voorkomen alsof men er alles van weet, alsof men deel heeft genomen in Gods verborgen Raad of ook passer of liniaal of weegschaal gebruiken om de

bevinding van ieder gelovige te meten en te wegen.

Dat wil niet zeggen, dat niet het kostelijke van het snode moet onderscheiden worden en het nabijkomende werk van het echte, zaligmakende werk der genade. Helaas wordt dat heden ten dage al te zeer gemist in de prediking. Gods Geest doorwaait de hof van Zijn kerk en de harten van al Zijn gezonden dienaren als de Noorden- en Zuidenwind!

Maar anderzijds luistere men naar de waarschuwende stem van Gods Woord in Romeinen 12 : 3 : „Want door de genade, die mij gegeven is, zeg ik aan een iegelijk, die onder u is, dat hij niet wijs zij boven hetgeen men behoort wijs te zijn, maar dat hij wijs zij tot matigheid, gelijk als God een iegelijk de mate des geloofs gedeeld heeft.”

v.L.

E.

IN 1979 WEER NAAR CANADA 1

Het blijkt ons telkens, dat vele lezers van ons blad het op prijs stellen, wanneer we een en ander schrijven over onze ervaringen in Canada. Dat is hieruit te verklaren, dat velen familie of vrienden daar hebben wonen en/of er zelf wel eens of meermalen geweest zijn. Of dat men in Canada ons blad leest en zich verbonden gevoelt aan het oude vaderland en aan hen, die begeren vast te houden aan de oude gereformeerde beginselen. Zulke mensen wonen er ook in Canada. er bestaan vaak bloedbanden en soms ook geestelijke banden met hen die in het vaderland achterbleven. Daar wonen in dat grote land ook mensen die de Heere van harte vrezen. Het is ons altijd weer goed om een poos in Canada door te brengen en daarom willen we graag een en ander over onze belevenissen daar vertellen. We zouden er nooit aan gedacht hebben om naar Canada te gaan, wanneer onze kinderen Marja en Lies niet naar dat land waren geëmigreerd. Ze waren in Meerkerk al in kennis gekomen met zonen van ouderling Sommer, die later met zijn gezin naar Canada vertrok. De kennismaking groeide uit tot een blijvende verbintenis. Marja trouwde met Bill en Lies met Murray. Ds. Laman bevestigde hun huwelijken in Hamilton. Bill en Marja wonen nu in Norwich en hebben acht kinderen. Murray en Lies hebben zes kinderen. Ze wonen al vele jaren in hetzelfde huis, dat ze een paar jaar na hun huwelijk bouwden. Meestal wordt onze vakantietijd in Canada precies in tweeën gedeeld, zodat we de ene helft in Ancaster en de andere helft in Norwich doorbrengen. Dat regelen de kinderen onderling. Deze keer ging het anders, zoals we nog hopen te schrijven.

Al jaren aaneen maken we een reis van enkele weken naar het verre land, steeds in gezelschap van kinderen. Meestal gaat Corrie, onze oudste dochter, mee. Het was voor mij de dertiende en naar ik meen voor haar de twaalfde keer, dat we de reis ondernamen. Corrie zorgt voor de voorbereidingen wat betreft de cadeautjes, die gekocht en meegenomen moeten worden. Dat kost vaak veel hoofdbrekens, want het gaat om zo'n kleine twintig personen. We willen graag voor ieder wat meenemen. Tot heden is het haar steeds weer vrij goed gelukt. De kleren moeten in orde zijn. Enz. Ieder weet ervan die met vakantie gaat.

Zelf hadden we de zorg voor ons blad. Ook tijdens onze afwezigheid moet het blad kunnen verschijnen. We hadden daarbij de volle medewerking van de andere commissie-leden en van de drukkerij. Wat dat betreft konden we zonder zorg vertrekken. In de gemeente hebben we voor ons vertrek nog zoveel mogelijk de mensen die daarvoor in aanmerking kwamen bezocht. Er zijn bejaarden en er zijn zieken en ook gezonde mensen. Wat zal er gebeuren tijdens onze afwezigheid? Hoe zal het met onszelf gaan? Dat zijn vragen die als vanzelf opkomen. We kunnen nu al zeggen, dat de Heere het in dit opzicht bijzonder welgemaakt heeft. We mochten samen behouden terugkeren en al dadelijk horen, dat er in de gemeente geen bijzondere bedroevende omstandigheden waren geweest. En ook de achterblijvende kinderen en kleinkinderen mochten we weer in welstand ontmoeten.

Zondag 15 juli j.l. zou voorlopig de laatste zondag zijn, die we in eigen gemeente doorbrachten. Aan het einde van de avonddienst spraken we de zegen uit.

ALLE BEGRIP TE BOVEN (29)

6. De Londense vrienden (8)

Ik dineerde met hen, ik denk tweemaal, en ging een derde keer in mijn onschuld, niet wetende, dat er enig kwaad was beschikt om mij te treffen, maar binnen vijftig el van hun deur werden deze woorden met grote kracht in mijn oor gefluisterd: „Eet het brood niet desgenen, die boos is van oog, en wees niet belust op zijn smakelijke spijzen, want gelijk hij bedacht heeft in zijn ziel, alzo zal hij tot u zeggen: eet en drink, maar zijn hart is niet met u. Uw bete, die gij gegeten hebt, zoudt gij uitspuwen en gij zoudt uw lieflijke woorden verderven”. Dit deed mij onmiddellijk naar huis terugkeren en zodra ik hun huis de rug had toegekeerd vond ik zulk een vrede invloeden als ik niet kan uitdrukken. Maar mijn vrienden waren in het doen van zaken buitengewoon profijtelijk voor mij geweest en ik voorzag, dat een totale scheiding een zwaar tijdelijk verlies zou betekenen. Ik voelde voortdurend iets pijnlijks in mijn omgang met velen aan wie ik vroeger verbonden was geweest. Al onze arbeid, genoegens, gesprekken en verwachtingen verschilden zoveel, dat ik zag, dat het onmogelijk voor mij was om een vertrouwelijke verhouding voort te zetten.

Er was een opmerkelijke gebeurtenis, toen mijn vriendelijkste en rijkste relatie zijn genegenheden van mij aftrok en mijn vijand werd, omdat ik God vreesde. Toen die omstandigheid plaats greep bleef ik arm achter, zonder geld en zonder vrienden. Ook kon ik in deze bedeling niets anders dan Gods toorn zien.

Ik liep naar Brighton en verbleef bij een arme godvrezende vrouw, wier raad en praat ik beide zoet en heilzaam vond. Maar ik was vaak zwaarmoedig, doordat ik merkte dat mijn geld bijna op was en er weinig vooruitzicht was op levensonderhoud zonder de begunstiging van mijn vrienden. Ik was vaak bang, dat zowel mijn geld als mijn ziel zouden ophouden. Eindelijk ontving ik een brief van een heer uit Londen, die mij onmiddellijk werk beloofde. Dit bemoedigde me zeer en bleek een opening in de voorzienigheid, die gedurende vele jaren niet gesloten werd.”

Maar Mr. Bourne was niet alleen geroepen om van zijn wereldse vrienden afscheid te nemen, zijn godsdienstige vrienden waren nu tegen hem gekeerd. Zijn *Schets* vervolgt: „Ik had twee vrienden ongeveer van mijn leeftijd (nu vijf en dertig), met wie ik vaak in zoetigheid overlegde en die ik vaak vrijmoedig gewaarschuwd had voor wat ik als tegenstrijdig in hun gedrag zag. Op een nacht, toen ik midden in een persoonlijk gebed in mijn eigen kamer was en terwijl ik niet aan mijn vrienden dacht werd ik stilgezet bij deze woorden:

„Veronderstel, dat ge geroepen werd uw vrienden op te geven?” (zinspelend op die twee). Ik was zeer verrast en antwoordde, dat ik dat niet kon doen maar ik herriep mijn woorden en zei: „O, Heere, als Gij mij de kracht geeft kan ik hen opgeven”. Waarop deze woorden volgden: „Gij zult worden geroepen om hen voor altijd op te geven” en het was helemaal uit mijn gedachte, tot we elkaar de volgende zondag als gewoonlijk ontmoetten en zij tot mijn grote verwondering zeiden, dat ze niet langer met mij om konden gaan en vroegen of ik hen wilde verlaten. Ik ging zeer bedroefd en eenzaam naar huis, vrezend dat zij ontdekt hadden, dat ik een huichelaar was en niet waard dat een van Gods volk aandacht aan mij schonk. Ik denk, dat ik nooit tevoren in zulk een zielestrijd tot God geroepen heb. Ik scheen op de rand van de wanhoop, want daar Gods volk (zo dacht ik) mij allemaal onoprecht geoordeeld hadden, was het niet nodig voor mij om te eten en te drinken dan voor de hel. Om het nog erger te maken, mijn twee vrienden gingen naar Mr. Huntington en gaven zulk een verslag over mij, dat hij met de grootste ernst van de kansel mij aansprak, waardoor allen die mij kenden mij meden.

Mijn gezondheid werd benadeeld. Ik kon niet behoorlijk

aandacht aan mijn werk besteden. Op een morgen vreesde ik, dat ik werkelijk in mijn wanhoop sterven en voor eeuwig verloren zijn zou. Ik zei in stilte, als er zich niets voordoet voor zeven uur vanavond dan ben ik voor eeuwig verloren. Terwijl ik bitterlijk voor de Heere weende, in een toestand van volslagen wanhoop op de grond liggend, werden deze woorden in mijn hart gefluisterd: „Gij zult wederkeren in de kracht van de Geest”. Het werd zevenmaal tot mij herhaald en brak mijn hart en maakte mijn ziel vrij van de ellende en banden, waaronder ik zo lang had gezeten. Nu wist ik door de kracht van het Woord, dat de Heere Jezus Christus mijn Verlosser was en mijn troost was zo zoet, dat ik die niet kan beschrijven. De Heere was nu met mij, al hadden mijn vrienden mij verlaten. Deze troost bleef mij vele weken bij, alleen zo af en toe onderbroken door enige plotselinge verwijten, die mij gedaan werden, want niemand wilde mijn getuigenis aanvaarden of er zelfs naar luisteren. Op zekere dag vertelde iemand in de kapel mij, dat ik niet moest gaan zitten, waar ik gewoonlijk zat. Degenen die tegen mij waren haalden velen naar hun kant over en ik werd weinig geacht. Ik werd aangeduid als de afvallige en velen staken liever de straat over dan mij te ontmoeten. Maar zo vaak als deze diepe wonden in mijn ziel geopend werden, goot de Heere er olie en wijn in. Ik geloof nu, dat het Gods bedoeling in dit alles was mij te vernederen en mij van valse belijders te scheiden.

Tijdens deze zware beproeving werd ik in mijn ziekte door een dokter bezocht, die naar dezelfde kerk ging en hij was zo goed een vriend te sturen om mij te bezoeken. Deze vriend was Mr. Burrell en zijn gesprek met mij toen vormde het begin van die band van geestelijke eenheid, die naar ik geloof tot in de eeuwigheid zal duren”.

In een brief aan Mr. Bourne uit die tijd zei Mr. Burrell: „Hoe meer 'k me in dit geval verdiep des te meer ben 'k ervan overtuigd, dat 'k Gods hand er in zie en in plaats van me er voor te schamen 'n kennis van u te zijn, acht 'k me zeer vereerd door de Heere om een instrument te worden gemaakt van iets goeds ten opzichte van u. Ik weet, dat verwijten het hart breken, maar onze goede Vader wil het genezen. Daar u in staat bent om in de kracht des Heeren stand te houden zowel tegen vrienden als vijanden, zal dit grotelijks aan de glorie van Gods genade bijdragen, en zult u begrijpen, dat het geloof van Gods uitverkorenen, die rijke gift van God, niet te ontmoedigen is, niet door de mensen noch door duivels”.

De vriendschap - in werkelijkheid de liefde - van deze mannen, predikant en diakenen en de kerk die zij dienden, verdiepte door de jaren en nu, in de 1830-er jaren, hield een schone eenheid hen samen.

Om van een kerk te spreken die dit miste, zegt Thomas Nunn: „Zij schijnen elkaar niet te kennen in de banden van het Evangelie. Daar is weinig of geen samenkomen voor gebed en vaak met elkaar spreken, zodat ze elkaar kunnen voelen in al de beproevingen die elk lid ondergaat, hetwelk onze grote zegen geweest is in onze kleine gemeente.

Een andere bron van eenheid was de briefwisseling met James Bourne. Door zijn werk was hij soms weken aaneen van huis, maar zijn hart was bij de kapel en zijn leden en hij schreef gedurig brieven aan de een of ander, die vol waren van geestelijke ondersteuning aan zijn hart, ontleend aan Gods woord. Nu en dan laat hij een glimp zien van z'n eenzame positie in deze families:

„Ik ben nu gescheiden van vrienden en van de kerk, maar niet gescheiden van het Woord noch van dit kleine heiligdom, dat God aan Zijn volk beloofd heeft te wezen, waarheen Hij hen ook brengt. Omgeven door verzoeken en vaak zo'n grote afstand gevoelend en vele angsten, vind ik het moeilijk om te strijden, vooral als de troon der genade ontoegankelijk is. Terwijl dit duidelijk is voel ik de kracht om mijn lasten op de Heere te werpen, maar als de zonden oorzaak zijn dat Hij vertrekt dan is het alsof ik de hele nacht zwoeg en niets vang.

Toen zong de gemeente de zegenbede uit Psalm 121. Daar hadden we helemaal niet op gerekend. De ouderling die daar vroeger voor zorgde was overleden. Nu werd dat echter op andere wijze geregeld. Het toezingen deed mij goed en trof mij zeer. Er ligt zo heel veel in deze woorden:

De HEER zal u steeds gadeslaan,
Opdat Hij in gevaar
Uw ziel voor ramp bewaar'.
De HEER, 't zij g'in of uit moogt gaan,
En waar g'u heen moogt spoeden,
Zal eeuwig u behoeden.

Een der broeders wees na de dienst nog op de rijke betekenis en legde de nadruk op deze woorden: zal eeuwig u behoeden. Ja, onder de hoede des Heeren is men eeuwig veilig. De volgende woensdag mocht ik mijn verjaardag vieren. Meestal ben ik op die dag bij de kinderen in Canada. Dat komt zo uit door de data van de charter-vluchten en het feit dat ik rekening moet houden met de schoolvakanties, omdat mijn dochter voor de klas staat.

B.

Voor de jeugd.

Beste jongelui !

De brief van Paulus aan Filemon. 49

Ik heb aan u geschreven, vertrouwende op uw gehoorzaamheid, en ik weet dat gij doen zult, ook boven hetgeen ik zeg”.

Fl. : 21

„Ik heb aan u geschreven

Dat regeltje, daar zou je zo maar over heen lezen. Doch als je nog eens gaat lezen, wat we de vorige keer daarover hebben geschreven, dan zul je dat niet meer zo gemakkelijk kunnen doen.

Natuurlijk, ik weet wel, heel goed zelfs, dat het alles toegepast moet worden door de Heilige Geest, zal hetgeen God geschreven heeft, enige kracht doen in ons leven. Doch dit neemt onze verantwoordelijkheid niet weg.

God komt straks terug op al hetgeen Hij geschreven heeft, en dan zal niemand, die met het „geschrevene” in aanraking is geweest, zich op enige manier kunnen

verontschuldigen. Zie daarom met het „geschrevene” je winst te doen. Het is het middel dat God gebruikt en daar zijn wij aan gebonden. Het is ten deze net als met de medicijnen van een dokter. Als je ziek bent, worden deze je voorgeschreven. Er is niet één arts die je garanderen kan, dat je er beter van worden zult. Hij hoopt het natuurlijk wel, en de praktijk laat gelukkig meestal een gunstig gevolg zien, maar het omgekeerde komt helaas ook voor. Toch gebruik je de voorgeschreven middelen, in de hoop dat God ze zegenen zal. Zo is het geestelijk ook. Wij moeten de middelen gebruiken, trouw gebruiken, en dan mogen we daarop een zegen verwachten. Niet uit verdiensten, maar uit genade. En dan omdat de Heere het Zelf beloofd heeft. Ik zeg altijd: God kan van mij wel af. Want daar maak ik het elke dag naar. Maar God kan van Zijn Woord niet af. Hij heeft het toch gezegd: „en wie zijn weg wel aanstelt, die zal Ik Gods heil doen zien”. Ps. 50 : 236.

„Ik heb aan u geschreven, vertrouwende op uw gehoorzaamheid

Paulus vertrouwt dat Filemon hem gehoor-

zamen zal. Dat hij dus gehoor zal geven, aan al hetgeen hij hem geschreven heeft. Er zijn van die woorden, die je vastgrijpen. Je kunt er niet van loskomen. Ze nemen een plaats in, in je gedachten, en je bent er steeds mee bezig. Die woorden keren zich om en om, en steeds komen er weer andere gedachten uit naar boven. Ik weet niet of het jullie ook wel eens zo vergaat, maar als het het Woord van God raakt, is het geen slechte bezigheid als je met (soms) één woord in gedachten rondloopt.

Zo is het nu met dat woord „vertrouwen”. Paulus vertrouwt Filemon. Hij twijfelt niet. Hij denkt niet: Ik heb het nu allemaal wel geschreven, maar zou Filemon het wel doen?

Zoiets komt in het leven heel vaak voor. Men vertrouwt dan elkander niet. De een zegt iets tegen de ander, maar die ander, ja... wat doet hij er mee? Je weet niet wat hij denkt. Je weet niet hoe of de woorden overkomen. Je weet niet wat er leeft in zijn hart. Je hoopt er het beste van, maar zekerheid heb je in het minst niet. Het vertrouwen wordt gemist.

Dat het vertrouwen gemist wordt, is een kwalijke zaak. Je komt dit tegen in de wereld. Ja, daar moeten jullie ook niet langs heen leven. In de wereld heb je „grote mannen”. Ik zal maar geen namen noemen, want het wisselt iedere keer. Je kunt ze lezen in de krant. Zij komen bij elkaar. Ze bespreken de toestand in de wereld. Ze zijn allen, als je het geloven moet, met de beste bedoelingen vervuld. Zij doen elkaar beloften, zij sluiten met elkaar verbonden, zij ondertekenen, wat ze hebben afgesproken. Het komt allemaal in de krant te staan. De wereld herademt dan weer even, of zij houdt de adem in, al net naar het uitvalt. Doch de praktijk leert iedere keer weer, dat de mensen niet te vertrouwen zijn. Wat men vandaag plechtig aan elkaar belooft, dat wordt morgen weer even gemakkelijk verbroken. Waar de wereld vandaag zijn hoop op bouwt, dat valt morgen weer als een kaartenhuis in elkaar. Zo gaat het in de wereld. Het is gewoon een golvende beweging. „Wie twijfelt - niet vertrouwt - is een bare der zee gelijk”. Ook in dat opzicht spreekt de bijbel de waarheid. Gelukkig dat je daarop vertrouwen kunt. „Welzalig is hij, die op U bouwt en zich geheel aan U vertrouwt”.

Wantrouwen!

Je komt het in de wereld tegen. Het maakt voor een groot deel de ellende uit waarin de wereld verkeert.

Maar je komt het ook in de kerk tegen. En dat maakt voor een groot gedeelte ook de ellende uit, waarin de kerk verkeert.

Wantrouwen is er bij de voorgangers en niet minder bij de volgelingen. Men heeft allemaal de bijbel tot grondslag. Men neemt allemaal de drie formulieren van enigheid tot uitgangspunt. Je zoudt zeggen: Dan moet er toch een eenheid zijn. Allen hebben het over de waarheid. En allen spreken de waarheid - naar men zegt - en toch is er een grenzeloze verdeeldheid. Naar „buiten” wordt daardoor aan de kerk grote schade berokkend.

Zij komt bij de wereld niet meer geloofwaardig over. Men zegt, en vaak terecht: Het is een gemeenschap van ruziezoekende mensen. De één vertrouwt de ander niet. De één scheldt de ander uit. In naam van de waarheid, die een ieder zegt vóór te staan, gaat men elkander niet zelden, zelfs letterlijk, te lijf. Er gebeuren dingen in de kerk, waarover men zich alleen maar schamen kan, vooral wanneer men ze op een afstand bekijkt. Men predikt „de liefde” en men is vervuld met „haat”.

Ik zeg niet dat dit voor 100% overal en altijd opgaat - gelukkig zijn er ook uitzonderingen - doch wanneer men geen vreemdeling is in Jeruzalem, dan kan men het boven gestelde zonder meer waarnemen. Het onderlinge vertrouwen is gewoon zoek.

En hoe zou dat nu komen? Dat het in de wereld niet te vinden is, daar is de wereld de wereld voor. Doch dat het in de kerken een schaars artikel is, is niet tot eer van God, en tot bevordering van de komst van Zijn Koninkrijk.

Nu is de vraag naar het gebrek aan onderling vertrouwen gemakkelijker te stellen dan te beantwoorden. Dat de kerken zo wantrouwend tegenover elkander staan, heeft een heel lange geschiedenis. Elke kerk heeft zijn eigen geschiedenis. Wanneer je jezelf daarin gaat verdiepen, dan ligt aan de vraag naar het gebrek aan vertrouwen, niet zelden liefde tot zichzelf ten grondslag.

Let hier goed op!

Liefde tot zichzelf! Dat is geen liefde tot God en ook geen liefde tot de naaste. En wanneer

deze ontbreekt, dan moet „mijn” haan altijd koning kraaien. Wanneer men alleen maar liefde tot zichzelf heeft, dan zoekt men ook alleen zichzelf. Al moet het dan gaan over de rug van een ander heen, dat doet minder ter zake, als „ik” maar aan mijn trekken kom. En om aan mijn trekken te komen, moeten er mensen achter mij aankomen. En om mensen achter je aan te krijgen, moet je wantrouwen gaan zaaien. Ze vertrouwen dan een ander niet meer. Wel jou, terwijl je in de grond van de zaak zelf ook niet te vertrouwen bent.

Want het is elk mens van nature eigen - niet om God en de naaste lief te hebben, maar om God en de naaste te haten. En de liefde tot onszelf is ons aangeboren. Dat is bij elk onwedergeboren mens zo. En bij een wedergeboren mens is dat van nature ook zo. Alleen met dit verschil, dat een onwedergeboren mens het weten kan met zijn verstand, zonder er last van te hebben, terwijl de wedergeborene er ook achter komt, maar dan met een verlicht verstand, waardoor hij er ook last van krijgt, namelijk dat hij zulk een liefhebber van zichzelf is, en zulk een hater van God en van zijn naaste. Hij gaat, en dit is een vrucht van de wedergeboorte, de leugen haten, en de waarheid lief krijgen. Hij wordt dan ook, en dat is er weer een gevolg van: „eerlijk”. Eerlijk tegenover God en ook eerlijk tegenover de naaste en ook tegenover zichzelf. Waar de „eerlijkheid” is, daar is de grondslag voor het vertrouwen gelegd.

Paulus was „eerlijk” gemaakt door God en voor God. Ook tegenover zijn naaste. Alleen eerlijke mensen kun je vertrouwen.

Filemon, omtrent wie Paulus zegt vertrouwen te hebben, was ook eerlijk gemaakt door God en voor God en daarom „te vertrouwen”.

Ik weet wel dat ik hier lang niet alles mee gezegd heb, maar het kan wel stof geven om over na te denken.

Jullie aller vriend

Ds. H. C. v.d. Ent

Ambtsdragersconferentie.

Het comité landelijke ouderlingen- en diakenenconferenties heeft besloten vervolg te geven aan de voorjaarsconferentie, bij leven en welzijn op **zaterdag 27 oktober 1979** in de **lichtuskerk in Amersfoort**.

Het thema „gemeentebeschuwing” zal opnieuw centraal staan en allereerst zal aandacht worden gegeven aan de vragen die op de voorjaarsconferentie door tijdsgebrek onbeantwoord moesten blijven. Ongetwijfeld zullen deze vragen ter conferentie worden aangevuld met vragen die bij de lezing van de referaten van de voorjaarsvergadering in Ambtelijk Contact nog boven zullen komen. In elk geval zal daartoe gelegenheid worden gegeven.

Besloten is voorts aan de komende conferentie een enigszins andere formule te geven dan de gebruikelijke. Het comité meent dat het goed kan zijn de beantwoording van de vragen te doen geschieden door een wat breder samengesteld forum, met dien verstande dat de inleiders van de voorjaarsconferentie het eerste recht zullen hebben om in te gaan op vragen die hun referaat raken.

Het forum zal als volgt zijn samengesteld:

Ds. P. Beekhuis te Noordeloos, **Ds. J. de Jong** te Zaandam, **Ds. B. van Smeden** te 's Gravenhage-Zuid, **Ds. M. Tanis** te Sliedrecht-Centrum, **ouderling A. v.d. Heiden** uit Veendam, **ouderling C. Ippel** uit Utrecht-Noord, met als forumleider de **voorzitter van de conferentie**.

Alles uiteraard onder het voorbehoud van leven en gezondheid.

Van het secretariaat zijn over niet al te lange tijd nadere mededelingen aan de kerkeraden te verwachten.

Namens het comité:
D. Koole

Uw adres voor al Uw theologische boeken, goede jeugdboeken, romans, studieboeken enz.

Boekhandel Noordermeer

Anjelierenstraat 43, Rijnsburg, tel. 01718-23063 bgg 22737.

Filiaal:

Bosplein 2, Katwijk aan Zee, tel. 01718-14410.

Voor schriftelijke bestellingen: Antwoordnummer 19, 2220 WD Rijnsburg (zonder postzegel)

PLAATS UW FAMILIEBERICHT IN BEWAAR HET PAND

Samenzang van de Ontmoetingsdagen Bewaar het Pand 21 april jl. te Sliedrecht, 25 augustus jl. te Kampen.

Deze prachtige stereo-opname is verkrijgbaar op cassette bij Karel van Leeuwen, Wildemaetstraat 1 8081 AG Elburg.

Voor al Uw

- ★ BOEKEN
- ★ BIJBELS en
- ★ PSALMBOEKEN

Beleefd aanbevelend

BOEKHANDEL

VAN LEEUWEN

POSTBUS 39, URK - TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

BUBEL

D.V. Zaterdag 1 september 1979

TOOGDAG G.B.S.

Op deze toogdag willen wij betogen (d.i. aantonen) dat in deze tijd van **Schriftontkrachting** en daaruit voortvloeiende **Belijdenis-ontwaarding** de handhaving van 's Heeren Woord in een alleszins betrouwbare overzetting, **de Statenvertaling** meer dan een dringende noodzaak is.

Sprekers zullen zijn:

- Ds. J. van Haaren
- Ds. H. van Leeuwen
- Ds. P. J. Dorsman
- Ds. E. Venema
- Ds. F. Mallan
- Ds. E. du Marchie van Voorthuizen

Wij willen allen opwekken, de jeugd in het bijzonder, deze bijeenkomst te bezoeken.

Plaats: **Veemarkt-hallen UTRECHT**
aanvang: **10.30 uur**

Gereformeerde Bijbel Stichting, Secr. Mauritsweg 60, 3314 JH Dordrecht.

Rustoord „Repos Ailleurs”

U moet of wil er uit om even bij te komen of om wat aan te sterken...of omdat u wat meer aanspraak wenst? Bel dan eens Driebergen 03438-2466. Dieët geen bezwaar. Geen T.V. of radio.

HOTEL

DREYEROORD - OOSTERBEEK
Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuis” voelt.

Voor bijbels, boeken en muziek

is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad
Snelle levering

ook van de allernieuwste uitgaven

**Lindenberg's
boekhandel**

Slaak 4-8 (postbus 4209)
ROTTERDAM 16

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77).

KINDEROGEN

TRANEN DROGEN

Door Uw hulp: Voedsel, kleding en onderwijs. Voor kinderen in Nicaragua, Guatemala, India, Haïti en andere landen.

U kunt zo'n kind financieel adopteren voor **f 35,-** per maand.

Opgeven bij: J. Slot, Rembrandtlaan 10, Doorn. Tel. 03430-4103